

sleherno leto zmanjka na trgu, čeravno ga produciramo v izobilju, a ga premalo nabiramo in smo navezani na uvoz talstega brez potrebe, ker bi lahko krili potrebo doma. Nabirajte torej pridno kumin in janež, prodali boste lahko oboje.

Med je imel lansko jesen vsled nadprodukcije nizko ceno. Učvrstilo se je pa cene letošnje spomlad in kdor ga je držal, ga je zlahka in dobro vnovčil. Tudi orehi, kateri nam obetajo za letošnje zopet dobro letino vsled poznege cvetja, najdejo na našem jugu vsako leto stalne odjemalce pri zadovoljivih cenah.

Suhim gobam posvečuje naše ljudstvo še vse premalo pažnje. Lepo sušene prave globanje (krajci, jurčki ali kakor jih še ljudstvo imenuje) dosegle bodo tudi v letošnji sezoni dobro ceno. Zanimanje za to blago je že sedaj. Tudi mavrahi (smrčki) lepo na niti posušeni gredo v denar. Priporoča se tudi nabiranje gob, zanimati se za sušenje lesičk. Tudi ta vrsta gob se bode vnovčila zlahka po primerni ceni.

Lansko leto je bila izredno bogata letina na ježicah (knopru). Početno nizke cene so se jele na zimo polagoma dvigati, tako, da se je do letošnje spomladi prodalo vse razpoložljivo blago. Povpraševalo se je tudi mnogo po želodu. Nabira naj se le zdravo (nečrveno) blago in suši primerno. Odjemalci so za vagonске množine zdravega želoda. Jedilni kostanj se lahko proda vsako leto. A tudi divji kostanj, primerno posušen, najde vedno kupca. Priporoča se nabiranje in sušenje lipovega cvetja, bezga (beze) s kratkim pecljem (repom), sušenje borovnic in drugih zdravilnih zelišč. Pripomni se, da se morajo vsa zdravilna zelišča za prodajo sušiti v senci, nikdar ne na solncu. Izjemo dela le arnik (cvet) in borovnice. Proda se vse zlahka, po dobrih cenah. — Ker se nam za letošnje leto obeta izredno dobra sadna letina, priporočam skrbno obiranje in sortiranje sadja, zlasti jabolk za prodajo odmenjenih. Le lepo obrano in sortirano blago bo našlo hvaležnih odjemalcev in dobrih kupcev, zapomnite si to. — ik.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Na zahtevo krone je po dolgem odlaganju Pašič-Pribečičeva vlada v ponedeljek zopet stopila pred parlament. Z volilnim mandatom, o katerem so radikali in Pribečičevi demokrati govorili dva mesca, torej ni nič. Vlada je morala pred parlament in da se vsaj nekaj časa obdrži, pritiska na vso moč na Turke — Džemijet iz Makedonije, naj bi jo podpirali, ali pa vsaj ne glasovali proti njej. Najbolj kočljiva stvar za vlado je verifikacija ali potrditev hrvaških mandatov. Vladinoviči bi najrajši potrdili samo one mandate, ki so verifikirani soglasno, dočim bi za ostale sklicali posebno komisijo in čakali, dokler ta svojega dela ne dovrši. Takih mandatov je 17. Da bi taka komisija delovala prav počasi, je razumljivo. Seveda so ti naklepi računani brez krčmarja. Kajti opozicija kot nesporna skupščinska večina ne bo dopustila, da bi se na tako varljiv način kršili parlamentarni načelni temelji in zapostavljala odločujoča moč naroda zavoljo družbe korupcionistov in nasilnežev. V ostalem se ne izve mnogo o namerah vlade. Kajti svoje načrte, kako naj se ogne očividno pretečemu padcu, drži v največji tajnosti. Vendar je opozicija ukrenila vse potrebno. Na sestanku so voditelji razpravljali o vseh možnostih in podrobnostih. Svoje sklepe tudi opozicija drži strogo tajno.

Kakor vladne parlamentarne spletkarije vzbujajo tudi korupcijski posli njenih članov silno ogorčenje poštene javnosti. Beograjski dnevnik »Novosti« je te dni zapisal:

»Skandalozna delavnost Radeta Pašića, kateremu njegov oče Nikola Pašić gre na roko ali gleda skozi prste, je dosegla te dni svoj vrh. Ni to samo brezobzirno plačkanje ljudstva in države, sedaj na vrsti tudi izdajstvo države. Rade Pašić in njegova mafija je vsled popustljivosti vseh političnih in državnih faktorjev postala največja nevarnost za državo. V dogovoru s svojimi ministri se je Radetu Pašiću posrečilo, da sklenemo z Italijo posojilo, ki naj našo državo pretvori v italijansko kolonijo. Rade Pašić dobi za izdajstvo od Italijanov 40 milijonov dinarjev. Pogoji tega posojila so skandalozni: 60 milijonov dinarjev za graditev jadranske železnice; ves material se mora naročiti iz Italije; gradbo nadzorujejo italijanski inženirji; tri četrtine delavcev morajo biti Italijani iz Dalmacije ali Italije. To izdajstvo Rade Pašića je prišlo na dan še le sedaj. V radikalnih vrstah je ta vest izzvala veliko ogorčenje. Del radikalov zahteva, da se Rade Pašić izžene iz države. Tudi finančni minister g. dr. Stojadinović se je umazal. Družba Radeta Pašića z dr. Janjičem, dr. Kojičem, Srškičem in drugimi, poskuša z vsemi sredstvi, da potisne to afero v ozadje. Mi v imenu neodvisnega javnega mišljenja zahtevamo, da se Rade Pašić zapre še prej, nego bi poskusil ubežati iz države. Zahtevamo, da se preišče njegova krivda in da ga zapro v ječo, ako je v resnici kriv. Od javnosti pričakujemo, da bo odločno podpirala naše delo, da osvobodimo državo od te usodne bande. Ta banda mora plačati svoje izdajstvo.«

MALA ANTANTA.

Mali antanti napovedujejo angleški politiki skorajšnji konec. Razbila jo bo rumunska politika. Rumunija hoče na vsak način napraviti iz nje zvezo proti Rusiji, Češka se pa temu upira. Rumunija se sicer zanaša na Pašičevo vlado, podpirala jo je tudi v sedanji krizi, a Mala antanta se tudi s Pašičevo pomočjo ne bo mogla pretvoriti v protirusko zvezo, ker so v Franciji sedaj

novi ljudje na krmilu. Angleški listi menijo, da se bo Mala antanta razšla in da si bodo Rumuni na Poljskem in v Turčiji poiskali zaveznitvo.

NEMCIJA.

Parlamentarni položaj v Nemčiji še vedno ni pojasnjen. Državni kancler Wirth, ki hoče nemške nacionalce prisiliti, da pokažejo svojo jasno barvo, noče odstopiti in bo vodil posle dalje, dokler ne vidi, ali se nemški nacionalci odločijo za pametno pomirljivo zunanjo politiko ali ne. Upati je, da se spametijo; ako ne, ni izključeno, da pride do novih volitev, na katerih se bo nemško ljudstvo moralo jasno izreči, ali je za sporazum z mednarodno zavezniko komisijo ali ne.

ITALIJA.

V soboto je bil slovesno otvorjen novoizvoljeni parlament s prestolnim govorom, ki povdarja veliko važnost pogodb z Jugoslavijo in Češko ter izraža nado, da se bo odškodninsko vprašanje sporazumno rešilo na podlagi poročil in predlogov strokovnjakov in da bo med zavezniki prišlo do najboljših odnosov.

ODŠKODNINSKO VPRAŠANJE.

Francoski blok leve si je postavil za program izvedbo mednarodnega odškodninskega načrta v popolnem sporazumu z Anglijo, kar bi moglo znatno izboljšati razmerje med Francijo in Nemčijo, seveda ako v Nemčiji ostanejo na krmilu stranke sredine in se nemški nacionalci odpovejo odporu proti načrtu zaveznikov. Potem bi se tudi porušsko vprašanje dalo povoljno urediti in bi francoske čete nemško ozemlje zapustile, kakor hitro bi se Nemčija, ki naj bi se sprejela v Društvo narodov, obvezala, da svoje obveznosti pošteno izpolni in poda kolikor koli zadovoljiva jamstva.

RUSIJA IN VELESILE.

Fancoska levica pa hoče tudi ureditve razmerja do Rusije. V tem oziru se hoče tudi ravnati po zgledu Anglije, ki se pravkar s sovjeti pogaja o diplomatskem priznanju, finančnih obveznostih, odškodninah in trgovinski pogodbi, oziroma o kreditih za rusko gospodarstvo. Ker so Angleži ljudje, ki hočejo jasnih računov in trdnih jamstev, da ne bodo imeli nobene izgube, če svoje milijone nalože v Rusiji, se ta pogajanja vršijo počasi in temeljito. Kar se tiče ruske vlade, ni verjetno, da bi pustila, da se pogajanja razbijejo, ker bo od angleške politične in gospodarske pomoči imela le veliko korist. Verjetno je, da Rusi polagajo pri pogajanjih z Anglijo še večjo važnost na mednarodna politična vprašanja, ker bi si pri zasledovanju svojih ciljev napram Rumuniji in Poljski radi zagotovili nepristranost zapadnih velesil.

Naša zborovanja.

Zbor zaupnikov za okrožje Gornja Sv. Kungota v torek, 20. maja je bil kljub obilnemu delu na polju, dobro obiskan. Zastopane so bile po svojih županih, odbornikih in glavnih zaupnikih SLS občine Sv. Križ, Sv. Jurij, Sv. Kungota, Svečina, Spičnik, Slatina, Plavč in Vrtiče. Shod je vodil naš starosta g. Volavšek. Poročilo o položaju in o pripravah za občinske volitve je podal poslanec Zebot. Ako hočeta Pašič in Pribečič vladati s silo in z nasiljem izvesti volitve, nas bodo našli nasprotniki pripravljeni za vsako borbo. Organizirani smo od hiše do hiše. Pravica in poštenost mora zmagati. Sila nas je složila, tako, da bo pri občinskih volitvah v našem okrožju narod v vseh občinah nastopil skupno in složno samo z listo Slovenske ljudske stranke.

V Rušah se je vršil dne 25. maja ob obilni udeležbi okrajni sestanek SLS. Zastopane so bile vse sosednje občine. Poročal je g. dr. Leskovar iz Maribora. Udeleženci so odobrvali delo Jugoslov. kluba in mu izrekli svoje popolno zaupanje. Proti nečuvnemu postopanju vlade napram našim bolnicam so zastopniki občin sklenili vložiti proteste potom občin.

Okrajni sestanek SLS dne 18. maja v Slov. Bistrici, na katerem je poročal g. poslanec Falež, je pokazal, da naše ljudstvo vstaja v borbi za avtonomijo in gleda z zaupanjem na delo naših poslancev pod modrim vodstvom dr. Korošca ter upa, da bomo v borbi zoper krivice in korupcijo centralizma zmagali. Po sestanku se je sprejela sledeča resolucija: Somišljeniki SLS, zbrani na sestanku dne 18. maja v Slov. Bistrici, najodločnejše protestiramo proti ukrepu vlade, s katerim se odpuščajo naši bolniki pred ozdravljenjem iz bolnic zaradi nezadostnih kreditov. Konstatiramo, da so naši poslanci tudi tukaj, kakor pri drugih krivicah in nedostatkih pravočasno opozorili vlado na prenizke postavke za bolnice v Sloveniji v proračunu za tekoče leto in zahtevali zvišanje teh kreditov, kar pa je vlada odklonila. Tako morajo sedaj tudi najbolj bedni med bednimi, naši bolniki, občutiti krivico centralizma. Povdarjamo, da stojimo neomajeno našim vrlim poslancem pod vodstvom dr. Korošca ob strani v njihovem boju za avtonomijo Slovenije, ker smo trdno prepričani, da je to naša življenjska potreba.

Sestanek zaupnikov za marenberški okraj se je vršil v nedeljo v gostilni Bruderman v Marenbergu. Zaupniki iz celega okraja so bili zastopani v hvalevrednem številu. Po poročilu o političnem položaju in navodilu o občinskih volitvah so zborovalci ogorčeno obsodili nečuvano postopanje Pašič-Pribečičeve vlade z bolnicami v Sloveniji.

V Gornji Radgoni je shod zaupnikov zelo dobro uspel. Mesto poslanca Hohnjeca, ki se je moral odpeljati v Beograd, je poročal dr. Jerovšek. Razložil je vzroke sedanje vladne krize, ožigosal vladno korupcijo in brezbriznost za ljudske koristi posebno za bolnišnice. — Končno je govoril o občinskih volitvah, navdušajoč zaupnike, da delajo od osebe do osebe za zmago SLS pri bodočih občinskih volitvah. Ob koncu je bila soglasno sprejeta resolucija, ki izraža popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in njegovemu voditelju dr. Korošču v boju za avtonomijo ter z ogorčenostjo obsoja vladno brezbriznost za bolnišnice in končno zahteva, da se vsi korupcionisti izključijo od vlade ter postavijo vsi goljufi državnega imetja od najvišjega do najnižjega pred sodnike.

V Studenicih pri Poljčanah se je vršil dne 25. maja okrajni sestanek SLS, katerega se je udeležilo okoli 80 somišljenikov in zaupnikov. Zastopane so bile vse tri župnije: Studenice, Poljčane in Makole. Zborovanje je vodil za vse dobro vnet in požrtvovalen naš pristav g. S. Kitek. Po političnem poročilu se je otvorila debata in živahen razgovor je pokazal, kako dobro razumejo naši možje sedanji položaj in da cenijo težko delo svojih zastopnikov v parlamentu, posebno pa še modro, previdno in velikopotezno delo njih voditelja. S takim generalom moramo zmagati, to je njih prepričanje. V dno duše so tudi prepričani, da je avtonomija Slovenije življenjska potreba našega ljudstva. Po sestanku je poročal domači g. župnik o delovanju in koristi živinorejske zadruge, in končno še g. Kitek o smernicah živinoreje. Na sestanku je bila sprejeta sledeča resolucija: Pristaši SLS, zbrani dne 25. maja 1924 na okrajnem sestanku v Studenicih pri Poljčanah, izrekamo Jugoslov. klubu svoje popolno zaupanje in želimo, da vztraja v borbi za pravice slovenskega ljudstva ter mu zagotavljamo, da bomo tudi mi vztrajali, dokler ne stremo sedanjega režima nasilja, krivice in korupcije. Z ogorčenjem protestiramo proti krivici Pašičeve vlade, ki odteguje našim bolnicam nujno potrebne kredite in se vsled tega morajo bolniki v naših bolnicah reducirati; mnogi izmed njih so s tem pahnjeni v smrt. To je krivica brez primere, za katero ne najdemo dovolj ostrih besed in jasno kaže vso okrutnost centralizma. Zato bomo storili vse, da borbo za avtonomijo izvedemo do konca.

Za vranski okraj se je dne 25. maja okrajni sestanek zaupnikov in odbornikov SLS v St. Juriju ob Taboru pod vodstvom okrajnega načelnika Marovta izborno obnesel. Naši vrli možje so politično poročilo tajnika Krajncarja o vztrajnem boju Jugoslov. kluba vzeli z zadovoljstvom na znanje. Po političnem poročilu so prišli na razgovor občinske volitve. Naši voditelji krajevnih organizacij SLS so z veseljem poročali o že dovršenih pripravah, ki so jih vzorno izvedli, da je celjsko okrajno glavarstvo v taki naglici razpisalo občinske volitve. Naša stranka je v vseh občinah vložila kandidatno listo, v mnogih ima prvo skrinjico. Glavna naloga bo zdaj: na dan volitve, 17. junija, vse naše volilce spraviti na volišče! Končno so zborovalci sklenili resolucijo, v kateri ostro protestirajo proti krutemu kreditov za naše bolnišnice, iz katerih je vsled tega bilo nad polovico uboigh bolnikov odslovljenih.

V Prevaljah se je vršil okrajni sestanek SLS za celo našo Koroško. Poročal je g. dr. Veble iz Maribora o političnem položaju. Na razgovor je prišla tudi hranilnica, katero hočejo ustanoviti socialisti za cel okraj in s tem še zadnje dinarje naših Korošcev spraviti v nenasitni Beograd; saj jim mora biti znano, da morajo hranilnice ves svoj odvišni denar nalagati v Hipotekarni banki v Beogradu!

Tedenske novice.

Jubilant g. dr. Franjo Jankovič. Iz kozjanskega okraja nam poročajo: Z veseljem in navdušenjem smo čitali v »Straži« vest, da je obhajal g. dr. Franjo Jankovič s svojo blago seprogo Berto srebrno poroko. Ob tej priliki poleg ožjih prijateljev, znancev in sorodnikov dr. Jankovičevega slavlja ni nikdo tako vesel kot prebivalstvo kozjanskega okraja, v katerem je deloval g. doktor veliko let kot zdravnik, deželni in državni poslanec. Zdravnika po srcu in znanju, kakor je bil nezabni dr. Jankovič, naš okraj nikdar več ne bo imel. Na plodono delovanje dr. Jankoviča v politično-gospodarskem oziru v graškem deželnem zbor in v dunajskem parlamentu se bomo mi starejši iz kozjanskega okraja spominjali vedno s čuvstvi iskrene hvaležnosti. Naš okraj pa je tudi ponosen, da je bival več let v njegovi sredini preko prezira smrti neustrašni o-znanjevalec majske deklaracije in jugoslovanski minister g. dr. Franjo Jankovič. Slavnost srebrne poroke priljubljenega para Jankovič nam kliče v živ spomin vso požrtvovalno, nesebično in ljubeznjivo večletno delovanje g. doktorja in njegove soproge Berte na poljih dobrodelnosti, narodnosti in politike v blagor teptanih in zatiranih pod Avstrijo, v obrambo izkoriščevanih pod Jugoslavijo. Nimamo za dr. Jankoviča in njegovo soprogo iskrenejše čestitke k njuni srebrni poroki, nego je ta: Bog Vaju ohrani v dosedanji vzgledni ljubezni ter sreči zdrava do praznovanja zlate poroke! Ravnozar zabeleženo čestitko objavljamo mi Kozjani v imenu celotnega prebivalstva kozjanskega okraja.

Grozno neurje s točo je obiskalo v sredo, 21. maja, proti večeru naše lepe kraje na Kozjaku. V smeri od Lučan, oziroma Sv. Duha, so nenadoma pridrveli nad žup-